

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi Euroopan unionin hiilirajamekanismia koskevan asetuksen toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta

Johdanto

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi Euroopan unionin hiilirajamekanismia koskevan asetuksen toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta. Hallituksen esitys on valmisteltu virkатыönä työ- ja elinkeinoministeriössä yhteistyössä oikeusministeriön ja Tullin kanssa.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Euroopan unionin hiilirajamekanismiasetuksen toimeenpanosta annettua lakia. Esityksen tarkoituksena on antaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta hiilirajamekanismiasetuksen muuttamisesta johtuvat kansalliset säännökset.

Esityksen mukaan toimivaltainen kansallinen viranomainen voisi alentaa hiilirajamekanismiasetuksen seuraamusmaksua koskevassa artiklassa tarkoitettua, esimerkiksi CBAM-todistuksien palauttamatta jättämisestä määrättävää seuraamusmaksua tietyissä tapauksissa. Lisäksi kansalliseen lakiin lisätään soveltamisen kannalta tarpeelliset määritelmät.

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle keväällä 2026 ja muutokset tulisivat voimaan mahdollisimman pian.

Tausta

Yritysten hallinnollisen taakan keventämiseksi komissio julkisti 26.2.2025 kolme ehdotusta (*Omnibus I -ehdotukset*). Direktiivi- ja asetusehdotusten tavoitteena on tehdä kestävyysraportoinnista helpommin lähestyttävää ja tehokkaampaa sekä yksinkertaistaa yritysvastuudirektiivin huolellisuusvelvoitteita vastuullisten liiketoimintakäytäntöjen tueksi. Ehdotuksilla myös yksinkertaistetaan ja tehostetaan hiilirajamekanismia.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus hiilirajamekanismiasetuksen muuttamisesta (EU) 2025/2083 julkaistiin EU:n virallisessa lehdessä 17.10.2025 ja asetus tuli voimaan 20.10.2025.

Tavoitteet

Hiilirajamekanismiasetusmuutoksen tarkoituksena on yksinkertaistaa ja vahvistaa hiilirajamekanismia, ja se liittyy laajempaan omnibus-lainsäädäntöpakettiin. Keskeiset muutokset koskevat CBAM-tuonnin kynnysarvoa, CBAM-todistusten myynnin ja takaisinoston järjestämistä ja alkamisajankohtaa. Asetuksella muutetaan myös päästölaskentatapaa sekä kolmansissa maissa maksettujen päästömaksujen huomioon ottamista. Lisäksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus hiilirajamekanismiasetuksen muuttamisesta sisältää muutoksia tuotesidonnaisten päästöjen laskentaan ja hallinnon järjestämiseen etenkin CBAM-tuonnin lupaprosessin osalta.

Eesitysehdotuksessa toimeenpannaan hiilirajamekanismiasetuksen kansalliset välttämättömät säännökset, jotta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus hiilirajamekanismiasetuksen muuttamisesta (EU) 2025/2083 mahdollistamat seuraamusmaksujoustot ovat kansallisesti säädetty ja toimivaltaisen viranomaisen käytettävissä.

Ehdotetussa laissa säädetään kansallisesti tilanteista, joissa kansallinen toimivaltainen viranomainen Tulli voi alentaa seuraamusmaksua. Lisäksi säädetään seuraamusmaksun alentamista harkittaessa huomioon otettavista seikoista. Niin ikään lakiin lisätään seuraamusmaksun alentamista koskevan sääntelyn soveltamisessa tarpeelliset määritelmät.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla Lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausunnon voivat antaa myös sellaiset tahot, joita ei ole erikseen mainittu jakelussa. Lausuntoa ei tarvitse toimittaa erikseen sähköpostitse tai postitse ministeriön kirjaamoon.

Lausunnon antamiseksi tiedonantajan tulee rekisteröityä ja kirjautua palveluun. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät välilehdeltä Ohjeet > Käyttöohjeet. Tukea palvelun käyttöönottoon voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Lausuntopalvelussa annetut lausunnot ovat nähtävillä lausuntopalvelu.fi:ssä. Lausuntopalvelussa annetut lausunnot ja ministeriön kirjaamoon toimitetut muiden kuin yksityishenkilöiden lausunnot julkaistaan lisäksi hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus TEM049:00/2025). Yksityishenkilön antama lausunto julkaistaan hankesivuilla ainoastaan, jos kyseinen henkilö tätä pyytää.

Jos lausunnon antaminen palvelussa ei ole mahdollista, lausunto voidaan myös toimittaa sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.tem@gov.fi. Lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/28554/2025.

Aikataulu

Lausunto pyydetään toimittamaan **viimeistään 13.2.2026**.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antaa

erityisasiantuntija Asko Sinervo

+358 295 047 191

asko.sinervo@gov.fi

Linkit

<https://tem.fi/hanke?tunnus=TEM086:00/2025> - Linkki hankesivulle

Liitteet:

[CBAMHE3_v4_final.pdf](#) - Luonnos hallituksen esitykseksi 17.12.2025

Utkast till regeringens proposition (lagförslag) fogas till tjänsten så fort den blir översatt vid statsrådets kansli. Översättningen beräknas bli klar i början av januari år 2026.

Jakelu:

Ahvenanmaan maakunnan hallinto
Akava
Bioenergia ry
Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
Elinkeinoelämän tutkimuslaitos ETLA
Elintarviketeollisuusliitto ETL ry
Elkomit ry
Energiateollisuus ry
Energiavirasto
Helsingin hallinto-oikeus
Ilmastopaneeli
Kaupan liitto
Kemiateollisuus ry
Keskuskauppakamari
Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli ry
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Kuluttajaliitto
Maa- ja metsätalousministeriö
Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry
Metsäteollisuus ry
Muoti- ja urheilukauppa ry
Oikeusministeriö
Palta ry
Perheyritysten liitto

Rakennusteollisuus RT
Satamaoperaattorit ry
SLC, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund r.f.
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK
Suomen huolinta- ja logistiikkaliitto
Suomen kuljetus ja logistiikka SKAL ry
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
Suomen osto- ja logistiikkayhdistys LOGY ry
Suomen Sähkökäyttäjät Elfi ry
Suomen Teknisten Toimihenkilöiden Keskusliitto STTK
Suomen varustamot
Suomen ympäristökeskus SYKE
Suomen Yrittäjät ry
Teknisen kaupan liitto
Teknologiateollisuus ry
Tulli
Tuote- ja palvelukaupan yhdistys Etu ry
Ulkoministeriö
Valtiovarainministeriö
Ympäristöministeriö
Ålands Näringsliv

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Huttunen Riku
Työ- ja elinkeinoministeriö

Sinervo Asko
Työ- ja elinkeinoministeriö